

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: t09tee07@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Ι. Καπουτσή
Φ. Μόνου
Τηλέφωνο: 210 344 22 29
210 344 33 06
Fax: 210 344 23 65

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 28-06-2016
Αριθ. Πρωτ. Φ8/105357/Δ4

ΠΡΟΣ:

- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ.Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων Θεσσαλονίκης 151, 176 10 Καλλιθέα

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Αν. Τσόχα 36, 115 21, Αθήνα

ΘΕΜΑ: Προϋποθέσεις λειτουργίας Α΄ και Β΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. για το σχ. έτος 2016-17

Μετά την έκδοση της με αριθμ. Φ2/88938/Δ4/01-06-2016 (Β΄ 1567) Υπουργικής Απόφασης που καθορίζει το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Α΄ και Β΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ. και της σχετικής εισήγησης του Ι.Ε.Π. (υπ΄ αριθμ. 14/2016 Πράξη Δ.Σ.), σας αποστέλλουμε οδηγίες σχετικά με τις προϋποθέσεις λειτουργίας της Α΄ και Β΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ.

Α΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

1. Μαθήματα: «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» και «ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Όσον αφορά στο μάθημα Γενικής Παιδείας «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» και στο μάθημα Προσανατολισμού «ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ» της Α΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ. ισχύουν τα εξής:

- A) Όταν ο αριθμός των μαθητών/τριών του τμήματος είναι μεγαλύτερος από δεκαέξι (16), κάθε τμήμα χωρίζεται σε δύο ομάδες. Σε κάθε ομάδα διδάσκονται εναλλάξ τα μαθήματα «Πληροφορική» και «Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία» ένα συνεχόμενο δίωρο εβδομαδιαίως.
- B) (i) Το πρώτο δίωρο διδασκαλίας των ανωτέρω μαθημάτων ανά εβδομάδα, η πρώτη ομάδα θα διδάσκεται το μάθημα «Πληροφορική» στο εργαστήριο Πληροφορικής και η δεύτερη ομάδα θα διδάσκεται το μάθημα «Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία» στο αντίστοιχο εργαστήριο (ανάλογα με το είδος της ερευνητικής εργασίας).
- (ii) Το δεύτερο δίωρο διδασκαλίας των ανωτέρω μαθημάτων ανά εβδομάδα, η πρώτη ομάδα θα διδάσκεται το μάθημα «Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία» στο αντίστοιχο εργαστήριο

(ανάλογα με το είδος της ερευνητικής εργασίας) και η δεύτερη ομάδα θα διδάσκεται το μάθημα «Πληροφορική» στο εργαστήριο Πληροφορικής.

- Γ) Όταν ο αριθμός των μαθητών/τριών δεν υπερβαίνει τους δεκαέξι (16), ολόκληρο το τμήμα διδάσκεται το μάθημα «Πληροφορική» ένα συνεχόμενο δίωρο εβδομαδιαίως και το μάθημα «Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία» ένα συνεχόμενο δίωρο εβδομαδιαίως.

2. Μαθήματα Επιλογής της Α΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ.

2.1 Τα οκτώ (8) μαθήματα επιλογής της Α΄ Τάξης αντιστοιχούν σε γνωστικά αντικείμενα των οκτώ (8) Τομέων της Β΄ τάξης (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς η Πληροφορική είναι μάθημα Γενικής Παιδείας). Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να επιλέξουν μέχρι τρία (3) από τα οκτώ (8) μαθήματα ανάλογα με τους Τομείς της Β΄ Τάξης που **λειτουργούν στο σχολείο** και σύμφωνα με τη διαδικασία που αναλύεται στη συνέχεια. Αναλυτικότερα:

- Σε **σχολικές μονάδες ΕΠΑ.Λ. που λειτουργεί ένας (1) μόνο Τομέας** στη Β΄ τάξη (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς το μάθημα του συγκεκριμένου τομέα περιλαμβάνεται στα μαθήματα Γενικής Παιδείας), οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται το μάθημα που αντιστοιχεί στον Τομέα αυτό και επιλέγουν δύο (2) ακόμη μαθήματα. Τα προσφερόμενα προς επιλογή μαθήματα αποφασίζονται από το Σύλλογο Διδασκόντων βάσει της εργαστηριακής υποδομής της σχολικής μονάδας (Σ.Ε. ή Ε.Κ.) και του υπάρχοντος εκπαιδευτικού προσωπικού ή εκπαιδευτικού προσωπικού που μπορεί να διατεθεί από άλλη σχολική μονάδα για συμπλήρωση ωραρίου.
- Σε **σχολικές μονάδες ΕΠΑ.Λ. που λειτουργούν δύο (2) Τομείς** στη Β΄ Τάξη (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς το μάθημα του συγκεκριμένου τομέα περιλαμβάνεται στα μαθήματα Γενικής Παιδείας), οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται τα δύο μαθήματα που αντιστοιχούν στους Τομείς και επιλέγουν ένα (1) ακόμη μάθημα. Τα προσφερόμενα προς επιλογή μαθήματα αποφασίζονται από το Σύλλογο Διδασκόντων βάσει της εργαστηριακής υποδομής της σχολικής μονάδας (Σ.Ε. ή Ε.Κ.) και του υπάρχοντος εκπαιδευτικού προσωπικού ή εκπαιδευτικού προσωπικού που μπορεί να διατεθεί από άλλη σχολική μονάδα για συμπλήρωση ωραρίου.
- Σε **σχολικές μονάδες που λειτουργούν τρεις (3) Τομείς** στη Β΄ Τάξη (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς το μάθημα του συγκεκριμένου τομέα περιλαμβάνεται στα μαθήματα Γενικής Παιδείας), διδάσκονται σε όλα τα τμήματα τα τρία (3) μαθήματα επιλογής που αντιστοιχούν στους Τομείς αυτούς.
- Σε **σχολικές μονάδες που λειτουργούν τέσσερις (4) Τομείς** στη Β΄ Τάξη (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς το μάθημα του συγκεκριμένου τομέα περιλαμβάνεται στα μαθήματα Γενικής Παιδείας), προσφέρονται για επιλογή από τους/τις μαθητές/-τριες τα συγκεκριμένα τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής που αντιστοιχούν στους Τομείς αυτούς. Εάν δημιουργηθεί μόνο ένα (1) τμήμα, οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται τα τρία (3) από τα τέσσερα (4) μαθήματα που συγκεντρώνουν τις περισσότερες προτιμήσεις. Στην περίπτωση που δημιουργηθούν δύο (2) τμήματα (ανάλογα και με τον αριθμό των μαθητών/-τριών που τα επιλέγουν), η επιλογή των τριών (3) από τα τέσσερα (4) μαθήματα και στο 2ο τμήμα γίνεται αντιστοίχως βάσει της σειράς προτίμησης των μαθητών/-τριών.

Παράδειγμα: Σε σχολείο με 50 μαθητές/μαθήτριες στην Α΄ Τάξη δημιουργούνται δύο τμήματα. Αν υποθέσουμε ότι το σχολείο διαθέτει τους τομείς Α, Β, Γ και Δ, τα μαθήματα επιλογής είναι τέσσερα (4). Το 1^ο τμήμα θα διδάσκεται μια «τριάδα» μαθημάτων επιλογής και το 2^ο τμήμα μια άλλη «τριάδα». Προφανώς, ανάλογα και με τις επιλογές των μαθητών/-τριών, στο 2^ο τμήμα η «τριάδα» μαθημάτων θα διαφέρει μόνο κατά ένα (1) μάθημα, αυτό που είναι το τέταρτο στη σειρά προτίμησης των μαθητών/-τριών.

- Σε σχολικές μονάδες που λειτουργούν πέντε (5) Τομείς στη Β΄ Τάξη (εξαιρείται ο Τομέας Πληροφορικής, καθώς το μάθημα του συγκεκριμένου τομέα περιλαμβάνεται στα μαθήματα Γενικής Παιδείας), προσφέρονται για επιλογή από τους/τις μαθητές/-τριες τα συγκεκριμένα πέντε (5) μαθήματα επιλογής που αντιστοιχούν στους πέντε αυτούς Τομείς. Εάν δημιουργηθεί μόνο ένα (1) τμήμα οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται τα τρία (3) από τα πέντε (5) αυτά μαθήματα που συγκεντρώνουν τις περισσότερες προτιμήσεις. Στην περίπτωση που δημιουργηθούν δύο (2) τμήματα (ανάλογα και με τον αριθμό των μαθητών/-τριών που τα επιλέγουν), η επιλογή των τριών (3) από τα πέντε (5) μαθήματα και στο 2^ο τμήμα γίνεται αντιστοίχως βάσει της σειράς προτίμησης των μαθητών/-τριών.

Παράδειγμα: Σε σχολείο με 50 μαθητές/μαθήτριες στην Α΄ Τάξη δημιουργούνται δύο τμήματα. Αν υποθέσουμε ότι το σχολείο διαθέτει τους τομείς Α, Β, Γ, Δ και Ε, τα μαθήματα επιλογής είναι πέντε (5). Στο 1^ο τμήμα θα διδάσκεται μια «τριάδα» μαθημάτων επιλογής και στο 2^ο τμήμα μια άλλη «τριάδα». Προφανώς, ανάλογα και με τις επιλογές των μαθητών/-τριών, στο 2^ο τμήμα η «τριάδα» μαθημάτων θα διαφέρει σε δύο (2) μαθήματα. Σε περίπτωση δημιουργίας 3^{ου} τμήματος, οι μαθητές/μαθήτριες θα διδάσκονται μια άλλη «τριάδα» μαθημάτων ανάλογα με τις επιλογές που θα κάνουν. Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατόν σε κάθε «τριάδα» μαθημάτων να διδάσκεται ένα μάθημα που συγκεντρώνει πολλές δηλώσεις μαθητών/-τριών. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει η μέριμνα σε κάποια από αυτές, στο πλαίσιο του δυνατού για την κατάρτιση του προγράμματος, να καλύπτεται και το μάθημα που συγκεντρώνει τις λιγότερες επιλογές.

- Με ανάλογο τρόπο θα γίνεται ο καθορισμός των μαθημάτων επιλογής στην περίπτωση σχολικών μονάδων που λειτουργούν περισσότερους Τομείς στη Β΄ τάξη. **Σε κάθε περίπτωση, και για να αποφευχθούν οι «ζώνες» μαθημάτων επιλογής που δυσκολεύουν τη λειτουργικότητα του σχολικού προγράμματος, το κάθε τμήμα της Α΄ Τάξης θα έχει μια συγκεκριμένη «τριάδα» μαθημάτων επιλογής.**
- 2.2 Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να ενημερώνονται πως τα μαθήματα επιλογής που θα διδαχθούν στην Α΄ τάξη δεν τους περιορίζουν στην επιλογή Τομέα που θα κάνουν στην Β΄ τάξη.
- 2.3 Στο πλαίσιο των μαθημάτων επιλογής οι εκπαιδευτικοί δύνανται να αξιοποιούν τα αντίστοιχα εργαστήρια των τομέων και οι μαθητές/μαθήτριες να παρακολουθούν εργαστηριακές ασκήσεις σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα και τις οδηγίες που εκδίδονται από το Ι.Ε.Π., με προγραμματισμό και συνεννόηση με τους υπεύθυνους του Ε.Κ. ή του Σ.Ε.
- 2.4 Η αντιστοιχία των μαθημάτων επιλογής της Α΄ τάξης και των τομέων της Β΄ τάξης είναι η ακόλουθη:

Μαθήματα Επιλογής Α΄ τάξης	ΤΟΜΕΑΣ Β΄ τάξης
Αγωγή Υγείας	Υγείας – Πρόνοιας - Ευεξίας
Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου	Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού
Αρχές Ηλεκτρολογίας & Ηλεκτρονικής	Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού
Αρχές Μηχανολογίας	Μηχανολογίας
Αρχές Οικονομίας	Διοίκησης και Οικονομίας
Βασικές Αρχές Σύνθεσης	Εφαρμοσμένων Τεχνών
Γεωπονία και Αειφόρος Ανάπτυξη	Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος
Ναυτική Τέχνη	Ναυτιλιακών Επαγγελματιών

2.5 Η διδασκαλία σχεδιαστικών μαθημάτων σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών μέχρι και δεκαέξι (16) διεξάγεται από έναν (1) εκπαιδευτικό, ενώ σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών από δεκαεπτά (17) και άνω διεξάγεται από δύο (2) εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ΄ αριθμ. 94590/Δ2/09-06-2016 (Β΄ 1671) Υπουργική Απόφαση.

3. Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων (Ζ.Δ.Δ.)

Στο πλαίσιο των μαθημάτων προσανατολισμού εισάγεται η «**Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων**» (Ζ.Δ.Δ.) - (Δημιουργώ και ...μαθαίνω). Πρόκειται για μια ζώνη «εκπαιδευτικής καινοτομίας», η οποία για πρώτη φορά εισάγεται στα ΕΠΑ.Λ. και η οποία δίνει τη δυνατότητα ευελιξίας στους μαθητές/μαθήτριες και στη σχολική μονάδα να διαμορφώσουν από κοινού ένα σύνολο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες τόσο των μαθητών/-τριών όσο και της τοπικής κοινωνίας. Σκοπός αυτής της ζώνης είναι η ανάπτυξη της δημιουργικότητας και η αξιοποίηση των κλίσεων και των δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών, ώστε το σχολείο να μετατραπεί σε χώρο δημιουργίας. Στο πλαίσιο της Ζ.Δ.Δ. προωθείται η συνεργασία μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας.

Η ζώνη αυτή μπορεί να καλύπτει γενικότερα θεματικά πεδία που θα αφορούν τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την τεχνολογία, την υγεία, την αγωγή, σταδιοδρομία, την προσωπική ανάπτυξη του/της μαθητή/μαθήτριας, τις ιδιαιτερότητες της τοπικής παραγωγής και αγοράς εργασίας και την προσωπική ανάπτυξη του/της μαθητή/μαθήτριας.

Τα προγράμματα της Ζ.Δ.Δ. καθορίζονται με τη συνεργασία του Συλλόγου Διδασκόντων, εκπροσώπων των μαθητών της Α΄ τάξης και του Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης και κρίνεται σκόπιμο να υλοποιούνται σε μικρότερες ομάδες μαθητών/τριών και όχι από ολόκληρα τμήματα, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη πολλών και διαφορετικών πυρήνων έκφρασης και δημιουργίας αλλά και η δυνατότητα επιλογής του/της μαθητή/μαθήτριας. Στο πλαίσιο της Ζ.Δ.Δ. μπορεί να δημιουργούνται ομάδες από 12 κατ' ελάχιστο μαθητές/μαθήτριες ανά θεματική ενότητα. Για κάθε ομάδα ορίζεται υπεύθυνος εκπαιδευτικός. Εάν μια ομάδα έχει πάνω από 18 μαθητές/μαθήτριες μπορεί να ορίζεται και δεύτερος εκπαιδευτικός. Για να δημιουργηθεί 2^η ομάδα απαιτείται ο αριθμός των μαθητών/-τριών να

είναι 24. Για να δημιουργηθεί 3^η ομάδα απαιτείται ο αριθμός των μαθητών/-τριών να είναι 36 κ.ο.κ. Σε ΕΠΑ.Λ. όπου ο αριθμός μαθητών/-τριών στην Α΄ τάξη είναι κάτω από 12 δημιουργείται μία ομάδα.

Β΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

1. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ-ΕΥΕΞΙΑΣ

Οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται δύο (2) από τα παρακάτω εννέα (9) Ειδικά Μαθήματα (Α, Β), ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. ή του Σ.Ε. του ΕΠΑ.Λ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στη Γ΄ τάξη του ΕΠΑ.Λ. Τα Ειδικά Μαθήματα που θα διδαχθούν οι μαθητές/-ήτριες του Τομέα στη Β΄ τάξη δεν τους περιορίζουν στην επιλογή ειδικότητας στη Γ΄ τάξη.

• ΕΙΔΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ Α (5 ΩΡΕΣ)
• ΕΙΔΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ Β (5 ΩΡΕΣ)
α) ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (1Θ+4Ε)
β) ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι (1Θ+4Ε)
γ) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ Ι (1Θ +4Ε)
δ) ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ Ι (1Θ +4Ε)
ε) ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ι (1Θ + 4Ε)
στ) ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι (5Ε)
ζ) ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΑ Ι (1Θ + 4Ε)
η) ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι (1Θ + 4Ε)
θ) ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι (1Θ +4Ε)

Το ποια εργαστήρια θα «προσφέρονται» για επιλογή στο σχολείο εξαρτάται από την υπάρχουσα εργαστηριακή υποδομή, το εκπαιδευτικό προσωπικό και από τις ειδικότητες που λειτουργεί το σχολείο στη Γ΄ τάξη.

- ☞ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν δύο (2) ειδικότητες στην Γ΄ τάξη, οι μαθητές/μαθήτριες θα διδάσκονται τα συγκεκριμένα 2 Ειδικά Μαθήματα-εργαστήρια.
- ☞ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν τρεις (3) ειδικότητες στην Γ΄ τάξη, εφόσον δημιουργηθούν 2 τμήματα, ανάλογα με τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-τριών, θα διδάσκονται 3 επιλογές, με την πολυπληθέστερη επιλογή και στα δύο τμήματα. Αν δεν δημιουργηθούν 2 τμήματα διδάσκονται τα 2 ειδικά μαθήματα με τις περισσότερες προτιμήσεις μαθητών/-τριών.
- ☞ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν 4 ειδικότητες στην Γ΄ τάξη, ανάλογα και τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-τριών, θα διδάσκονται και οι 4 επιλογές σε 2 τμήματα. Αν δεν δημιουργηθούν 2 τμήματα διδάσκονται τα 2 Ειδικά Μαθήματα με τις περισσότερες επιλογές μαθητών/-τριών.
- ☞ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν 5 ειδικότητες στην Γ΄ τάξη, ανάλογα και τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-

τριών, θα διδάσκονται 5 επιλογές σε 3 τμήματα. Η πολυπληθέστερη επιλογή διδάσκεται σε δύο τμήματα. Αν δημιουργηθούν μόνο 2 τμήματα, σε κάθε τμήμα διδάσκονται τα 4 Ειδικά Μαθήματα (2 στο ένα τμήμα και άλλα 2 στο άλλο) που συγκεντρώνουν τις περισσότερες επιλογές μαθητών/-τριών.

- ↔ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν 6 ειδικότητες στην Γ' τάξη, ανάλογα με τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-τριών, θα διδάσκονται και οι 6 επιλογές σε 3 τμήματα. Αν δημιουργηθούν μόνο 2 τμήματα, σε κάθε τμήμα διδάσκονται τα 4 ειδικά μαθήματα (2 στο ένα τμήμα και άλλα 2 στο άλλο) που συγκεντρώνουν τις περισσότερες επιλογές μαθητών/-τριών.
- ↔ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν 7 ειδικότητες στην Γ' τάξη, ανάλογα με τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-τριών, διδάσκονται 7 επιλογές σε 4 τμήματα. Η πολυπληθέστερη επιλογή διδάσκεται σε περισσότερα από ένα τμήματα. Αν δημιουργηθούν λιγότερα τμήματα, τότε εφαρμόζονται κατ' αναλογία όσα προαναφέρθηκαν.
- ↔ Σε σχολικές μονάδες όπου υπάρχει η εργαστηριακή υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό και λειτουργούν 8 ειδικότητες στην Γ' τάξη, ανάλογα με τον αριθμό και τις επιλογές των μαθητών/-τριών, διδάσκονται και οι 8 επιλογές σε 4 τμήματα. Αν δημιουργηθούν λιγότερα τμήματα, τότε εφαρμόζονται κατ' αναλογία όσα προαναφέρθηκαν.
- ↔ Σε περιπτώσεις όπου στο ΕΠΑ.Λ. ή σε Ε.Κ. της περιοχής δεν είναι δυνατή η διδασκαλία 2^{ου} Ειδικού Μαθήματος λόγω μη ύπαρξης σχετικού εργαστηρίου, τότε με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και την έγκριση του Σχολικού Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης και της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι πέντε (5) ώρες του Ειδικού Μαθήματος Β κατανέμονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην υπ' αριθμ. Φ2/88938/Δ4/01-06-2016 (Β' 1567) Υπουργική Απόφαση, που καθορίζει το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α' και Β' τάξης ΕΠΑ.Λ.
- ↔ Για να επιτυγχάνεται η «αυτονομία» της ειδικότητας στην Γ' τάξη και να διευκολύνεται η κινητικότητα των μαθητών/-τριών του Τομέα, τα Ειδικά Μαθήματα του Τομέα στη Β' τάξη συνεχίζονται και στη Γ' ως Ειδικό Μάθημα «2^ο μέρος». Στην αρχή του σχολικού έτους στη Γ' τάξη θα προβλέπεται από τα ΑΠΣ επανάληψη των βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων που διδάχθηκαν στη Β' τάξη στο Ειδικό Μάθημα «1^ο μέρος».
- ↔ Αντίστοιχα, εφαρμόζονται τα παραπάνω για τα δύο Ειδικά Μαθήματα (3Ε) και στα Εσπερινά ΕΠΑ.Λ.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Στο Ειδικό Εργαστηριακό Μάθημα του τομέα οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται ένα από τα παρακάτω εργαστηριακά μαθήματα, ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στο αντίστοιχο ΕΠΑ.Λ. Το Ειδικό Εργαστηριακό Μάθημα που θα διδαχθούν οι μαθητές/-ήτριες του Τομέα στη Β' τάξη δεν τους περιορίζει στην επιλογή ειδικότητας στη Γ' τάξη.:

1. Φωτογραφία και Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας	5 Ε
2. Τεχνολογία Υφαντικών Υλών	5 Ε
3. Εργαστήριο Χαρακτικής-Πλαστικής	5 Ε

- ✎ Εάν στη Γ΄ τάξη του ΕΠΑ.Λ. λειτουργεί μια από τις ειδικότητες «Γραφικών Τεχνών», «Συντήρησης Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης», «Σχεδιασμού-Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων», «Επιπλοποιίας-Ξυλογλυπτικής» οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται το Ειδικό Εργαστηριακό μάθημα «Φωτογραφία και Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας».
- ✎ Εάν στη Γ΄ τάξη του ΕΠΑ.Λ. λειτουργεί η ειδικότητα «Αργυροχρυσοχοΐα», οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται το Ειδικό Εργαστηριακό μάθημα «Εργαστήριο Χαρακτικής-Πλαστικής».
- ✎ Εάν στη Γ΄ τάξη του ΕΠΑ.Λ. λειτουργεί η ειδικότητα «Σχεδίαση και Παραγωγή Ενδύματος», οι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονται το Ειδικό Εργαστηριακό μάθημα «Τεχνολογία Υφαντικών Υλών».
- ✎ Εάν στη Γ΄ τάξη του ΕΠΑ.Λ. λειτουργούν δύο (2) ή περισσότερες ειδικότητες του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών, τότε, ανάλογα και με τις επιλογές των μαθητών/-τριών, μπορεί να δημιουργηθούν δύο (2) ή περισσότερα τμήματα με κατώτατο όριο τους 12 μαθητές/μαθήτριες ανά τμήμα, τα οποία λειτουργούν παράλληλα.

3. ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ

Το μάθημα «**Σχέδιο Ηλεκτρολογικό-Ηλεκτρονικό & με Η/Υ**» χαρακτηρίζεται ως Σ/Ε και διδάσκεται στο σχεδιαστήριο και στο εργαστήριο Η/Υ. Η διδασκαλία του μαθήματος σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών/-τριών μέχρι και δεκαέξι (16) διεξάγεται από έναν (1) εκπαιδευτικό, ενώ σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών/-τριών από δεκαεπτά (17) και άνω διεξάγεται από δύο (2) εκπαιδευτικούς, όπως καθορίζεται από τα ισχύοντα για τα μαθήματα του σχεδίου και του Τομέα Πληροφορικής.

4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων του τομέα Πληροφορικής σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών/-τριών μέχρι και δεκαέξι (16) διεξάγεται από έναν (1) εκπαιδευτικό, ενώ σε τμήμα με αριθμό παρακολουθούντων μαθητών/-τριών από δεκαεπτά (17) και άνω διεξάγεται από δύο (2) εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ΄ αριθμ. 94590/Δ2/09-06-2016 (Β΄ 1671) Υπουργική Απόφαση.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΠΑΝΤΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης – Τμήμα Α΄